

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/78/2019
Identifikačné číslo spisu: 8213204575
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8213204575.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. K., bývajúceho v K., Ľ. XX, zastúpeného JUDr. Jozefom Stašákom, advokátom so sídlom v Bardejove, Andraščíkova 3, proti žalovanému SPRÁVBYT, s. r. o., so sídlom v Bardejove, Hurbanova 18, IČO: 31 683 061, zastúpenému doc. JUDr. Jozefom Sotolárom, PhD., advokátom so sídlom v Košiciach, Južná trieda 1, o zaplatenie 610,36 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/199/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. decembra 2018 sp. zn. 18 Co 118/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. januára 2018, č. k. 5C/199/2013-206 návrh žalovaného na spojenie vecí zo dňa 19. septembra 2016 zamietol, návrh žalovaného na prerušenie konania zo dňa 20. novembra 2013 zamietol, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 610,36 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 610,36 eur od 19. septembra 2013 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o nich rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v dôsledku poukazovania platieb za služby spojené s užívaním bytu žalobcom na účet žalovaného v mesiacoch január až apríl 2011, a to napriek tomu, že žalovaný v rozhodnom období už nebol správcom dotknutého bytového domu. Správcom bytového domu bola v rozhodnom období spoločnosť BARDBYT, s. r. o., s ktorou vlastníci bytov bytového domu uzatvorili zmluvu o výkone správy s účinnosťou od 1. januára 2005. Žalovaný dostal výpoveď zmluvy o výkone správy a právny vzťah medzi žalobcom ako vlastníkom bytu a žalovaným ako správcom bytového domu dňa 31. decembra 2014 zanikol. Otázka správy bytového domu bola predmetom niekoľkých ďalších konaní, ktorých spisové značky boli uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 129/2017, 24 Co 123/2017 a 18 Co 19/2016). K pripísaniu peňažných prostriedkov predstavujúcich úhrady za služby spojené s užívaním bytu na účet žalovaného došlo v dôsledku

presmerovania platieb SIPO prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. na účet žalovaného na jeho žiadosť a bez vedomia žalobcu. Žalovaný realizoval obraty s peňažnými prostriedkami vlastníkov bytov napriek tomu, že v uvedenom období nebol správcom bytového domu, čím došlo k bezdôvodnému obohateniu plnením bez právneho dôvodu. Žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného mohol dozvedieť najskôr 1. januára 2012, a to po doručení konečného vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu za rok 2011 od spoločnosti BARDBYT, s. r. o., prostredníctvom ktorého mohol zistiť, že mu vznikol nedoplatok vo výške sumy predstavujúcej bezdôvodné obohatenie. K sporným úhradám v prospech účtu žalovaného došlo síce z účtu označeného menom manželky žalobcu, peňažné prostriedky na účte však patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a úhrady za služby spojené s užívaním bytu možno považovať za bežné veci, ktoré môže vykonávať ktorýkoľvek z manželov aj bez súhlasu druhého manžela.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. decembra 2018 sp. zn. 18 Co 118/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a k otázke aktívnej legitímácie žalobcu v konaní doplnil, že hoci je žalobca výlučným vlastníkom bytu v bytovom dome, predmetom konania je vrátenie úhrad spojených s užívaním bytu. Nie je sporné, že úhrady boli realizované z účtu manželky žalobcu. Neznamená to však, že manžel nemôže podať žalobu o vrátenie sumy predstavujúcej bezdôvodné obohatenie, ktorá bola vyplatená z tohto účtu jedným z manželov v rámci vybavovania bežných záležitostí. Odvolací súd mal aj z iných konaní za preukázané, že v rozhodnom období bola správcom bytového domu spoločnosť BARDBYT, s. r. o., a teda boli naplnené všetky predpoklady na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu zo 17. decembra 2018 sp. zn. 18 Co 118/2018 podal žalovaný dovolanie. Dovolanie odôvodnil v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., t. j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. bez špecifikácie konkrétneho písma predmetného ustanovenia. Z obsahu dovolania však vyplýva, že ide pravdepodobne o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., a teda rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Porušenie práva na spravodlivý proces videl dovolateľ predovšetkým v porušení práva na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu považuje dovolateľ za prekvapivé a arbitrárne. Písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia podľa neho neobsahuje ani základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, a preto je nepreskúmateľné. Súd sa nevysporiadali s podstatnými námietkami dovolateľa. Vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu dovolateľ namieta aktívnu legitímáciu žalobcu a skutočnosť, že súd nevykonal dokazovanie na to, či je majiteľka účtu, z ktorého boli peňažné prostriedky uhradené, skutočne manželkou žalobcu a či so žalobcom žije v spoločnej domácnosti. Ďalej v dovolaní namieta, že žalobca mal v konaní tvoriť spolu s manželkou nerozlúčné spoločenstvo, a taktiež ustálenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty od doručenia vyúčtovania úhrad za plnenia spojené s užívaním bytu za rok 2011 žalobcovi. Najvyššiemu súdu dovolateľ navrhol, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalobca. Rozhodnutia súdov prvej inštancie a odvolacieho súdu považuje za správne a súladné so zákonom. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 C. s. p. uviedol, že dovolanie je z tohto dôvodu neprípustné a to z dôvodu tzv. majetkového cenzu podľa § 422 ods. 1 písm. b) C. s. p. Minimálna mzda v roku 2013 bola vo výške 338 eur, dvojnásobok minimálnej mzdy je 676 eur (keďže ide o spotrebiteľský spor, a teda spor s ochranou slabšej strany) a dovolaním je napadnutý výrok o peňažnom plnení vo výške 610, 36 eur. Z tohto dôvodu je preto dovolanie neprípustné. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dovolateľ namieta podľa § 420 písm. f) C. s. p., nezakladá vadu zmätočnosti a ani prípustnosť dovolania. Neúplnosť skutkových zistení súdov alebo nesprávnosť ich skutkových záverov sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu nepovažuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Dovolaciemu súdu žalobca navrhol, aby dovolanie odmietol, resp. zamietol.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou (§

424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietnuť.

6. V prvom rade sa zaoberal prípustnosťou, a súčasne aj dôvodnosťou dovolania uplatnenou podľa § 420 písm. f) C. s. p. Za zmätočnosť vadu v zmysle uvedeného ustanovenia dovolateľ označil nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

7. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) C. s. p., dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania (jeho prípustnosti) aj z hľadiska ďalšieho dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu, a to, že napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 422 ods. 1 C. s. p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

10. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

11. V preskúvanej veci je predmetom dovolacieho konania peňažné plnenie 610,36 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 610,36 eur od 19. septembra 2013 do zaplatenia. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (10. júna 2013) bola 338 eur (§ 1 písm. a) Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 326/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy). Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaním napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok

minimálnej mzdy (3 380 eur). Prípustnosť dovolania žalovaného bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. c) C. s. p. vylúčená.

12. I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b) C. s. p. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k C. s. p. zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhlľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v C. s. p. reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C. s. p.), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. júla 2018 sp. zn. 6 Cdo 80/2017, ktoré bolo prijaté ako judikát na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 6. júna 2019 pod č. R 29/2019).

13. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) C. s. p. ako neprípustné odmietol.

14. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, keďže mu žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli.

15. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.